

Мислимо да није потребно да вам доказујемо све оне узроке, који су нас нагнали да се данас овде на зло стаје у коме се налазимо, остављени без законске заштите на милост и немилост сваком ђаволу. Над нама се без икакве бојазни, могу натресати чак и они људи, који никад никаквих жртава нису поднели нити не поднели за опште добро и слободу наше отаџбине, крваве тековине наших предака, а у неколико и наша.

Непријатељи напретка Србије, свима допуштеним и недопуштеним средствима, старају се да нас прво економски упропасте, а тим не довести у питање и сам отстанак наше земље. Ти наши општи непријатељи дошли су са свију страна света под маском разноврних радника, и овде у сред престонице слободне Среје, на очиглед државних власти, обмана и разним сплеткама одвојили су наше помоћнике — калфе — од нас. Па не само одвојили но су их организовали и повели у борбу противу нас, њихових учитеља, којима имају да благодаре за оно и онолико знање са којим данас располажу и које их хлебом храни. Ови систематски раде да нас коначно упропасте. Кад наступи сезона за какав занат, онда они објављују штрајк, обустављају рад и тиме нагнају грађане да, потребну им занатску робу, са стране доносе, пошто је ми не можемо израдити.

Радници захтевају да ми тражимо од потрошача наших израђевина велике цене, какве они не могу да плаћају и то у толико пре, што је страна конкуренција огромна да недопушта ни оне цене, које ми данас дајемо и одређујемо.

Наши несрећни помоћници не увиђају да је таква њихова радња исто тако убитачна за њих као и за нас, но слепо слушају стране агенте, који су успели да се ставе на челу радничког покрета и да лажама и обманама себе означе као радничке спасоце.

Наши очински савети нису ништа помогли нити су могли да врате наше помоћнике са злого пута, којим су их упутили агенти страних фабриканата и осталих непријатеља српскога народа. Напротив њихови су поступци све гори и све тежи. Њихово непријатељство према нама прешло је чак и крајње границе, да нам ништа друго није остало, но да се и ми чврсто организујемо и да тако удружени станемо на пут даљим убитачним радњама наших непријатеља, који су наше помоћнике ставили под своју власт. Нечувеним безакоња и штрајкачки терор радника, нагнали су нас да потражимо пута и начина, како овоме злу да доскочимо и како од ове беде и напасти да се спасемо. У тој намери ми смо, као што вам је познато, одржали једну ужу конференцију. На тој конференцији, после подужега разговора, изабран је један одбор од свакога заната по један мајстор. Тај одбор придодат је Главном Савезном Одбору и стављено му је у дужност, да свестрано испитује ово питање и да нађу пута и начина, како штрајкачком злу да се стане на пут. На шта данас на овоме збору треба да урадимо, па да се стане на пут неоправданим и убитачним штрајковима.

Глав. Савезни одбор, са придодатим мајсторима, одмах је приступио послу и у неколико одржаних седница одбор је свестрано испитао ово питање и нашао пута и начина како да се штрајковима стане на пут, за то је данас и овај збор сазвао.

Испитујући ово питање, одбор је нашао да се штетни и убитачни штрајкови могу одклонити само на овај начин:

Резолуција београдских занатлија и индустријалаца донета и потписана на збору одржаном 4. јуна 1906. г. у Београду:

I. Да сви правним мајстори једнога заната у својем Еснафу израде споразумно, један правилник у коме ће бити на праведан начин регулисани односи мајстора и њихових помоћника, како у погледу часова рада тако и у погледу награде за сваки посао понаособ. Да тако марљиво израђен правилник солидарно потпишу сви мајстори дотичног заната и да се њега строго придржавају.

Овако исто имају поступити и индустријалци свију београдских фабрика.

II. Да тако израђени правилник са ценовником истакну једновремено у својим радионицама и фабрикама сви мајстори и индустријалци и да објаве својим помоћницима и радницима, да од тога дана имају радити по томе правилнику и ценовнику и да се у својем раду и понашању имају њега строго придржавати.

III. Ако би се у будуће десило да радницима којег заната или фабрике објаве штрајк, тражећи нешто што истакнути правилник и ценовник не признаје и на што мајстори дотичнога заната не могу пристати; онда и мајстори и фабриканти свију осталих заната и фабрика дужни су да одмах отпусте сво оне раднике који су у радничкој организацији док се неправедни штрајк радника појединих заната не оконча.

IV. Да би се све ово могло у дело привести потребно је, да се изабере један одбор у који би ушли од сваког заната по један мајстор и од индустријалаца по један индустријалац, који су ступили у ову организацију. Овај одбор да се придода Глав. Одбору Занат. Савеза. Тако састављеном одбору била би дужност да строго мотри да се сви мајстори и фабриканти строго придржавају прописаног правилника и ценовника.

Сем тога одбор је дужан, ако би се појавио раднички штрајк код појединих заната или фабрика, да се одмах на лицу места увери о узроку штрајка. Па ако нађе, да је кривица до мајстора и фабриканата, чији радници штрајкују, одмах да предузме све мере да мајстори и фабриканти испуне радницима оно што је правилником и ценовником предвиђено и на што радници имају право. Нађе ли, пак, да кривица није до мајстора и фабриканата но до радника, који штрајкују, онда има да нареди да сви мајстори осталих заната и фабриканти обуставе рад, до окончања неправедног радничког штрајка.

По окончању штрајка општега и радничког мајсторског, као и фабриканата, радници су дужни да се врате у оне исте радионице и фабрике, где су пре штрајка радили и одакле су ступили у штрајк. При окончању штрајка, ни један мајстор или фабрикант не сме примити радника из друге радионице или фабрике изузев случаја, ако ти радници нису потребни мајстору и фабриканту, код кога су радили пре штрајка.

V. Сем тога, да се строго стара, да ту његову одлуку изврше сви мајстори и фабриканти једновремено. Но ако би се десило да који мајстор или фабрикант изневери су општу солидарност, онда ће таквога мајстора и фабриканта одмах искључити из редова ове заједнице као недостојног да буде члан ове организације, који не одржава своју дату реч и потпис. То искључење да објаве преко свију српских цистова, као и преко „Занат. Савеза“ органа свију удружених занатлија.

VI. Обуштава рада од стране мајстора и фабриканата има се применити само према оним радницима који су у радничкој синдикалној организацији. Но да би сви мајстори и фабриканти тачно знали: који су радници у организацији, а који нису, дужни су да од свакога својега радника одмах, чим ступи у живот правилник и ценовник, израђени на основу ове опште солидарности, узме писмену изјаву да он није у синдикату. Само онај радник који пре штрајка да овакву изјаву сматраће се да није у радничкој организацији и они ће остати на раду у радионици и за време општега штрајка. Њих ће мајстори и фабриканти сматрати као вредне и добре раднике и о њима ће, као таквим, водити нарочиту пажњу.

VII. Да би сиромашнији мајстори и радници који нису у радничкој организацији, могли издржати општи штрајк, установиће се заједнички фонд. Колико да се у тај фонд улаже, коме, кад и колико треба дати помоћ из тога фонда, као и под каквим погодбама, — о томе ће се прописати нарочита правила. Та правила изнеће се на одобрење свима мајсторима и фабрикантима, који су ступили у ову организацију, на једноме за то нарочито сазвао збору, као што је овај који је ову резолуцију израдио и примио.

VIII. Потписници ове резолуције обвезују се, да ће све своје послове давати у израду само оним мајсторима који су се солидарисали у борби противу штрајка и потписали ову резолуцију. Сем тога, ова организација ће се постарати да и остали грађани набављају све што им треба само од мајстора и фабриканата, који су у овој организацији.

Ми смо, браћо наши да је, за сад, ово једини пут и начин да се штрајковима, ма и привремено стане на пут, док се не би донео нарочити закон о радњама, који би и ова питања регулисао и утврдио, на веома преведан начин, односе између нас мајстора и индустријалаца и наших помоћника и радника.

Ми држино да би једновремена обуштава рада од стране свију београдских мајстора и фабриканата — у случају кад се без узрока појави раднички штрајк код појединих заната или фабрика — сасвим спречио штрајкове, пошто би на тај начин остали без рада и зараде радници свију заната и фабрика који су у радничкој организацији. А толику масу радника не би могао нико материјално потпомагати у неправедном штрајку, као што то сад раде они радници, који раде и потпомажу оне у штрајку.

Сем тога, кад би наступио овакав случај општега штрајка и мајстора, и фабриканата и радника онда би се неминовно морала умешета и надлежна државна власт да овом општем злу стане на пут и да најстрожије казни ону страну, која је дала повода општем штрајку. Краљевска влада овим била нагнала да што пре поднесе Народној Скупштини на узаконење предлог једнога савременог закона који би и ова питања; као и сва остала која се тичу занатлија индустријалаца и радника, регулисао онако како се захтевају економски интереси наше земље и свију њених становника, па и радника.

На вама је, дакле, браћо, сад да се изјасните: да ли се слажете са овим нашим предлогом и да ли га усвајате. Збор је једногласно усвојио и потписао ову резолуцију.

Умољава се старешина тога еснафа, да ову резолуцију потпишу чланови еснафа вашег и да тај примерак пошљете главном одбору Занатлиског Савеза у што краћем року.

П. председник

Главног Одбора Занатлиског Савеза
Јосиф Клајн, часовничар.

ИАС-1047-к.12

За еснаф Моперски и Оварбарски
старешина еснафа
Михаило Симић